

ת"פ 45817/04/15 - מדינת ישראל נגד מרדכי ירחי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

22 נובמבר 2016

ת"פ 45817-04-15 מדינת ישראל נ'
ירחי

לפני כב' השופט שמאי בקר

מדינת ישראל
מרדכי ירחי

המאשימה
נגד
הנאשמים

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד אשכנזי

ב"כ הנאשם עו"ד ליפשיץ

הנאשם בעצמו

הכרעת דין

הכרעת הדין ניתנת באולם בית המשפט מיד לאחר שמיעת העדים וסיכומי הצדדים, ועל כן תהא תמציתית, כמקובל בהכרעות דין כגון דא.

אומר, כבר בראשית הדברים, כי **החלטתי להרשיע את הנאשם בעבירה של העלבת עובד ציבור**, לאחר שלפי שיטתו, במקרה הטוב - הישווה שוטר עברי לנאצי, ובמקרה הרע אף קרא לו כלב נאצי, בהמשך כינה אותו יודונאצי וקינח בהשוואתו לאייכמן, לא פחות ולא יותר.

כתב האישום והכפירה

כתב האישום מספר כיצד ביום 12.11.14 בשעה 11:02 לערך ברחוב רוטשילד בבת ים, רשם השוטרי מרקוביץ דוח תנועה לרכבו של הנאשם אשר חנה בתחנת אוטובוס.

הנאשם חזר לרכבו, הבחין בשוטרי רושם את הדוח וניסה להניא אותו מלעשות כן, לשווא.

השוטרי הסביר לנאשם כי החל ברישום הדוח, ועל כן - לא ניתן לבטלו.

הנאשם בתגובה קרא לשוטרי "אתם כלבים נאצים" והלך לכיוון רכבו.

השוטרי הודיע לנאשם כי הוא מעוכב בגין העלבת עובד ציבור וביקש ממנו להתלוות לניידת, והנאשם עשה כן, אולם במהלך הנסיעה בניידת המשיך לעלוב בשוטרי ואמר לו "שתשרפו בגהינום", וגם - "שיהיה לך סרטן", ואף - "שישחטו אתכם הערבים", "שלא תקומו בבוקר", "שיקרה לכם משהו איך שתצאו מהתחנה".

כתב האישום מתאר כיצד לא נרגע הנאשם בהגיעו לתחנת המשטרה, או אז הטיח בשוטרי מרקוביץ את הדברים הבאים: "שיהיה לך סרטן", "יודנאצי", "אתם כולכם מושחתים מהממשלה", ולסיום - "אתה יש לך לב של ערבי, אתה בדיוק כמו אייכמן ממלא פקודות יודנאצי".

כתב האישום נחתם ביחסו לנאשם עבירה של העלבת עובד ציבור.

ביום 17.12.15 כפר הנאשם באשמתו.

ההגנה טענה כי אכן נרשם דוח תנועה לנאשם, האחרון אכן ניסה לשכנע את השוטרי שלא לרשום את הדוח, או אז אמר השוטרי לנאשם שהוא רק ממלא נהלים, והנאשם בדרכו לרכבו שלו זרק לכיוון השוטרי - "זה גם מה שהנאצים אמרו". עקב כך, כך ההגנה, עוכב הנאשם שלא כדן, וממילא כל העלבות שנאמרו לאחר מכן נאמרו בעקבות עיכוב שאינו חוקי, ולשיטת ההגנה - "ההתנגדות לעיכוב הלא חוקי מוצדקת", ולמעשה מתכוונת לכך שהקללות הן סוג של התנגדות, ובהינתן עיכוב בלתי חוקי - לא ניתן להשקיף על התנגדות זו כמייצרת עבירה פלילית.

פרשת התביעה

מטעם התביעה העיד השוטרי מרקוביץ, והותיר רושם מהימן ביותר על בית המשפט.

השוטרי מרקוביץ אמנם לא זכר את האירוע, והדבר לכאורה לא עלה בקנה אחד עם הזעזוע שהביע בבית המשפט מהמילים הקשות שהוטחו בו, אולם קראתי את דוח הפעולה שכתב והוגש (ת/2), ושמעתי את עמיתו, השוטרי - הפקח

וולנסקי, והפקח העירוני אילן גולן, והתמונה המתקבלת היא מארג עדויותיהם והמזכרים שכתבו בזמן אמת, מאששים את גרסתו של השוטר.

אדרבא, גם לאחר שמיעת הנאשם עצמו, בנקל ניתן להגיע למסקנה כי אין מחלוקת עובדתית ממשית בין הצדדים לגבי האירוע: הרי גם הנאשם עצמו מודה שחנה במקום אסור, אף הוא הסביר כי השוטר החל לרשום לו דוח, ותחננו כלפי השוטר - לא הועילו.

גם השוטר וגם הנאשם, שניהם סיפרו על ניסיונות השכנוע של הנאשם, אשר ביקש להימנע מקבלת דוח, ושניהם מסרו כי השוטר הבהיר לנאשם כי על פי הנהלים אין הוא יכול בכלל לסגת לאחור מרישום הדוח.

כאן נחלקו הצדדים ונוצרה המחלוקת היחידה, האמיתית, בפרשה זו: השוטר פיביש אומר, וכך גם כתב האישום, כי הנאשם עלב בו באומרו "אתם כלבים נאצים", ואילו הנאשם אומר - לא ולא, נוכח הסברו של השוטר על כך שהוא רק עובד על פי הנהלים, נזכרתי בשיעורי ההיסטוריה, והפטרתי לעבר השוטר כי - "גם הנאצים אמרו את זה".

הנאשם הודה כי אמירתו זו נאמרה במרחק של שני מטרים לכל היותר מהשוטר, והוא הודה כי השוטר שמע גם שמע את הדברים, ובכך למעשה חזר בו הנאשם מטענתו הרפה כאילו מילמל את הדברים לעצמו בלבד.

הנה כי כן, גם אם אאמץ לשלב זה, אותו שלב לפני עיכובו של הנאשם והסעתו בניידת משטרה אל התחנה, את גרסתו של הנאשם עצמו, לפיה רק ערך השוואה "היסטורית" בין השוטר לבין מה שרק עשו הנאצים - די לי בכך, בכדי להרשיעו.

לגבי ידידי, אין נפקא מנא אם אמר הנאשם לשוטר "אתם כלבים נאצים", או אם "רק" הישווה בין השוטר שממלא הנחיות, לבין הנאצים, שאך מילאו פקודות. אדרבא, כלל איני בטוח שהדברים שמסר הנאשם - אינם חמורים יותר מ"סתם" אמירה מטופשת לפיה השוטר הוא "כלב נאצי".

פשיטא בעיני, כי אדם המכנה שוטר ישראלי - "נאצי", על פני הדברים עובר עבירה פלילית של העלבת עובד ציבור. לענין זה, גם "השוואה תמימה" של שוטר ישראלי לקלגס נאצי - דינה אחת - הרשעה.

הצריכים הדברים הסבר? היש טעם או מקום, ששופט במדינת היהודים, יצטרך לעצור ולנמק, להסביר מדוע לא יעלה על הדעת כי אדם יקרא לשוטר ישראלי נאצי?!

בעיני, כאמור, נראית לי האקסיומה לפיה על פני הדברים קריאה של אדם לזולתו כ"נאצי", היא מעליבה, פוגעת עד מאוד; בענייננו, המדובר בפגיעה בעובד ציבור, ולא נעלמה מעיני הלכת דנ"פ 7383/08 **אונגרפלד נגד מדינת ישראל** (פורסם ביום 11.7.11).

בתי המשפט קבעו לא אחת, ואין לי אלא ללכת במסלול אותו טוו, גם לאחר הלכת אונגרפלד הידועה, המקמצת ידה בהרשעת האזרחים בהעלבת עובדי ציבור, כי כינויו של עובד ציבור כ"נאצי" - חוצה את הגבול המותר. ברי, שכל מקרה לגופו, אולם - כך אני מבין את הדברים, וכך לדעתי מן הראוי שיהא - הכלל הוא הרשעה. שוטר, או חייל, לא צריכים לספוג אמירה לפיה הם נאצים, אייכמנים, וכיוצא באלה דמויות שטניות מהעבר הנוראי שידע העם היהודי.

כבוד השופט אביב שרון, מבית משפט השלום בכפר סבא, עשה מלאכה נאה בקבצו רשימה ארוכה של מקרים בהם הורשעו נאשמים אשר קראו לעובדי ציבור "נאצים", בגרסה כזו או אחרת, בנסיבות כאלה ואחרות (ת"פ (כ"ס) 43842-08-14 **מדינת ישראל נגד רינקוף**, פורסם ביום 9.9.15).

אין בכוונתי לחזור על כל הפסיקה הנאה שקיבץ חברי כבוד השופט שרון באותה הכרעת דין, ואסתפק בכך שאפנה לציטוט קביעותיה של כבוד השופטת עדנה ארבל בענין רע"א 10520/03 **איתמר בן גביר נגד אמנון דנקנר** (פורסם ביום 12.11.06), כך: "עבור האדם הסביר בישראל הכינוי 'נאצי' עודו מסמל רע החורג מעבר לבריונות גרידא".

כך גם כבוד השופט ג'ובראן, בפרשת רע"פ 5579/10 בענין **דוד קריה נגד מדינת ישראל** (פורסם ביום 2.8.10), אשר קבע כי - "הדעת אינה סובלת שימוש בביטויים כה נלוזים, גזעניים ומעוררי חלחלה כנגד שוטרי משטרת ישראל, אשר עושים עבודתם נאמנה למען שמירת הסדר הציבורי, ובטחון הציבור, ואף מסכנים את חייהם לשם כך... על התנהגות שכזו לא ניתן לעבור לסדר היום וחובה עלינו להכביד את ידינו כנגד מי שלוקחים חירות לעצמם לפגוע בצורה כה קשה בנציגי החוק במדינת ישראל".

ראו גם את רע"פ 591/15 בענין **חיים אליהו חביבי** (פורסם ביום 8.2.15), ביחס לגישה בלתי סלחנית לגבי מי שקרא לעובד ציבור "יותר גרועים מהנאצים", בין היתר.

כבוד השופט שרון מסכם את הפסיקה הרבה שהביא (רק חלקה צוטט לעיל), והוא מסכם, במילים שכאילו נכתבו להכרעת דין זו ממש:

"ההלכה הנוהגת במדינת ישראל הינה כי אזרח המכנה חייל או שוטר הממלאים תפקידים כדין בכינוי 'נאצי' או בכינוי בעל קונוטציה דומה - דינו להיות מורשע בעבירה של העלבת עובד ציבור, ואין זה מעלה או מוריד אם הדברים נאמרו בעידנא דריתחא, מן השפה ולחוץ, בהעדר שיקול דעת, מתוך מצוקה כלכלית, לצורך 'שכנוע' איש המרות להימנע מרישום דוח או מעשיית פעולה אחרת שבתחום סמכותו...".

גם במקרה שלנו, הסביר הנאשם כי היה נתון במצוקה כלכלית ואישית, ורק עצר את רכבו לרגע כדי לקנות לחמניה במקום פלוני, שם יכול היה לחסוך שקל; הנאשם ניסה אפוא לפרוט על לבו של בית המשפט, אולם כאמור, בפני מצב דברים בו אומר פלוני לשוטר במדינת היהודים כי הוא כ"נאצי" - הדלת ניגפת, והצוהר אל הלב - חייב להיסגר.

לא ברור לי כיצד מעז ישראלי, ועוד אדם מן הישוב, לכאורה, כפי שהציג עצמו הנאשם, לקרוא לשוטר בשם "נאצי", או אפילו "רק" להשוותו לכזה?

האם שלח השוטר את הנאשם אל מקלחות בהן ציקלון - B?

האם ערך השוטר ניסויים אכזריים בתינוקות, תאומים בני יומם?

האם עקר השוטר תינוקות מחיק אימן בעת סלקציה?

אני יכול להבין, הבנה שלמה, את סערת רגשותיו של השוטר, אשר העיד לפני, כי משך 20 שנה הוא עסוק בענייני השיטור, ומעולם לא כינה אותו, לא העז לכנות אותו מאן דהוא, בכינוי "נאצי".

ועל מה? על רישום דוח תנועה (לא שיש נסיבות אחרות, המצדיקות זאת, כמובן).

לדעתי, יש לשרש ולעקור כל איזכור מעליב ופוגעני שבו מושווה חייל או שוטר, או כל עובד ציבור אחר, לנאצים ועוזריהם, ועל כן - כפי שכבר אמרתי - הכלל הוא, לדעתי, שבהעדר הסבר מצוין, פלוני המכנה עובד ציבור בכינוי "נאצי" - אחת דינו, הרשעה.

הסבר מצוין, יכול להיות ענין אומנותי, אקדמאי, ולא זה המקום כמובן לדון ברשימה הבלתי סגורה, שמן הסתם תיקח בחשבון את חופש הביטוי. ברם, חופש הביטוי נסוג מקום בו אדם מכנה עובד ציבור ישראלי בשם "נאצי".

כאמור, די בדברים, באותה השוואה נלוזה שערך הנאשם ביחס למעשיו ה"זוועתיים" של השוטר, אשר על פי הנהלים - רשם לו דוח תנועה, לאחר שהעמיד את רכבו בתחנת אוטובוס בטבורה של עיר סואנת, ברחוב ראשי, כדי להרשיעו.

אולם, אין צורך לומר, שגם האמור בסעיפים 5 ו-6 לכתב האישום, בדגש על האמור דווקא בסעיף 6, כאשר בתחנת המשטרה שב הנאשם - לא נרגע לרגע ולא הירפה מגישתו ה"היסטורית" - והטיח בשוטר כי הוא "יודנאצי", ובאופן אירוני משהו, אף הוסיף - "אתה יש לך לב של ערבי, אתה בדיוק כמו אייכמן ממלא פקודות יודנאצי".

רק למען הסר ספק, אומר כי הנאשם לא הודה באמירת כל הדברים הללו (הודה באמור בסעיף 5, אך לא באלה המופיעים בסעיף 6, המדברים גם הם בענייני "נאצים"), אך הוא גם לא הכחישם, הבהיר כי אין הוא זוכר אותם. אולם, מכיוון שהם עולים בקנה אחד עם דברים שכן אמר הנאשם, ובהם הודה, לשוטר, בענין ה"מילוי פקודות", וגם מכיוון ששני השוטרים האחרים אישרו אמירות נוספות של הנאשם ברוח דברים אלו - אני מאמין בהחלט לשוטר, שרשם את

הדברים במזכרו, כי הנאשם אכן הטיח גם הטיח אותם בו.

הנה כי כן, הגם שדי, די והותר, באותה השוואה שערך הנאשם "בשטח", בין השוטר שרק ממלא פקודות, לבין עמיתיו הנאצים מלפני 75 שנים, כדי להרשיעו, הרי שהאמירות שאמר במשטרה אך מוסיפות ומגבות, מעבות היטב, את הרשעתו.

אני דוחה את טענת ההגנה כי דברים שאמר הנאשם לשוטר או לשוטרים לאחר עיכובו הבלתי חוקי - אינם אלא מחאה, סוג של התנגדות, אשר מותר היה לו לבצע, בגין עיכוב שאינו חוקי.

ודוק: אפילו אניח שהעיכוב לא היה חוקי, ולאחר השוואה של השוטר לנאצי, ניתן היה להסתפק בהזמנתו לסור למשטרה מאוחר יותר, הרי שכלל הוא כי התנגדות צריכה להיות סבירה וחוקית. למשל, יכול פלוני לקחת את רגליו ולעזוב את המקום חרף עיכובו, אם אין הוא חוקי. ברם, פלוני לא יכול לבצע עבירה פלילית נוספת, עצמאית, במסגרת התנגדות לעיכוב בלתי חוקי. רוצה לומר, כי עיכוב בלתי חוקי אינו מהווה "קארט בלאנש" לבצע עבירות מכל מין וסוג שהוא, ובכלל זה - לענייננו - אין הרשות נתונה להמשיך ולהעליב עובד ציבור, גם אם אני מניח שלא נהגו בנאשם כשורה, עת עיכבוהו לחקירה, כמתואר בכתב האישום.

אוסף עוד, כי אפילו קיימת עננת ספק סביב הצורך בעיכוב באותו הזמן, כפי טענת ההגנה, אין לי שמץ של טרזניה כלפי השוטר: כאשר מכנים שוטר ישראלי בתואר "נאצי", איני מתפלא שיכול - ואיני קובע כך - כי משתבש קמעה שיקול דעתו.

לדעתי, אדרבא ואדרבא, דווקא בשל עומק הפגיעה בישראלי, ביהודי (אך לא רק, גם שוטר מוסלמי או דרוזי בהחלט יעלבו אף הם), עת הוא מכונה "נאצי", כינוי העלול להוציא אדם משיווי משקלו, גם אדם הממלא תפקיד כדין - יש למתוח קו אדום, ולומר "עד כאן": כינוי של עובד ציבור כ"נאצי", או השוואתו ל"נאצי" - היא עבירה פלילית. נקודה.

הדברים לא נאמרים בחלל ריק. זכורה לי אותה פרשה של עובד ציבור מצטיין ונאמן, שייצג את משרד המשפטים בכנסת, בדיונים אודות תקציבים כאלה ואחרים, וכאשר עמד על משמר ברז התקציבים, כך לשיטתו, הטיח בו ח"כ פלוני כי הוא "גרוע מהגרמנים. הם רצו להרוג את הגוף, ואתה רוצה להרוס את הנפש". אותו עובד ציבור מוערך ומצטיין לא משל ברוחו וסטר לפוגע. מבלי לעודד, כהוא זה, אקט אלים, בכל זאת אשאל: עד כמה באמת ניתן לבוא בטרזניה למי שמזועזע כל כך, מטולטל כל כך, מהשוואתו לצורר הנאצי? (הפרשה פורסמה ברבים בשנת 2007, אולם מטעמים ברורים לא מצאתי להזכיר את שמו של אותו משפטן מצוין).

הנה כי כן, ידע נא הציבור כי לא ניתן לכנות שוטר, או חייל, או עובד ציבור, בתואר "נאצי", מבלי שהדבר יוביל להגשת כתב אישום נגדו.

אשר על כן, נוכח כל האמור לעיל, אני מרשיע את הנאשם בעבירה של העלבת עובד ציבור.

ניתנה והודעה היום כ"א חשוון תשע"ז, 22/11/2016 במעמד הנוכחים.

שמאי בקר, שופט

גזר דין

הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של העלבת עובד ציבור, לאחר שכינה שוטר "נאצי" והישווה את התנהגותו להתנהלות הנאצים, ולא ארחיב עוד - ראו הכרעת הדין הטריה, לעיל.

הנאשם הוא אדם בן 54, גרוש, שאין לו עבר פלילי משמעותי, או טרי, ובדין עתרה התביעה למאסר מותנה, בלבד.

לפיכך, אני רואה מקום להכביר עוד מילים, ולאחר שהסברתי לנאשם כי שמורה לו זכות הערעור (הוא חש שהחמירו עמו), אני גוזר עליו את העונשים הבאים:

א. מאסר למשך חודשיים, אולם הנאשם לא ישא בעונש זה אלא אם תוך 24 חודשים מהיום יעבור עבירה בה הורשע.

ב. נוכח מצבו הכלכלי של הנאשם, אשר הסביר כי הוא חי מהיד אל הפה, לא אטיל עליו פיצוי, ואף לא קנס, וזאת גם בשים לב לתחושותיו הקשות שלו, וגם - ואולי בעיקר - למשמעות האפשרית על יכולתו להוציא רישיון נהיגה ציבורי ולעבוד כנהג מונית, כפי שביקש.

הנאשם יחתום אפוא על התחייבות בסך 1500 ₪ שלא לעבור עבירה בה הורשע, משך 24 חודשים מהיום; יסרב לחתום - יאסר למשך 5 ימים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בת"א תוך 45 יום.

ניתנה והודעה היום כ"א חשוון תשע"ז, 22/11/2016 במעמד הנוכחים.

עמוד 7

שמאי בקר , שופט

הוקלד על ידי הגר בוקשיש